

Den offensiv og optimistiske ånd som hersker i alle allierte land, er et uttrykk for at man holder på å passere krigens definitive vendepunkt. Man kan med ro se tilbake på de to foregående års juni-månedér, da man i spenning og angst ventet på tyskernes neste framstøt. Dengang var det englands og Are rikas større produksjonskapasitet og tilgang på rastofier som på slæmarken mellom de krigførende parter. Minna må vi være forberedt på kompl. tysk framgang, men ingen trømgang som kan avgjøre krisen til aksessaktenes fordel. Alt de kan gjøre, er å skaffe seg de best mulige defensive posisjoner til den avgjørende offensiv sette inn fra de alliertes sine.

For tyskerne vil det bli en vanskelig overgang fra deres seiersparader til den vanskeligste av alle krigskunster: den offensiven. Ingen styrker soldatene mere enn seier over en motstander, om han bare i navnet er svært dyrig. På den annen side er ingenting mer deprimerende enn tap og kerte "forsvars" kamper som ikke vil ta noen ende, mot en motstander som ifølge skulde vært knekket; eller hvis evnepotet og svakhet er blitt forsøkt i snart tre år. Den tyske propaganda vil i like vanskelige oppgaver som die Wehrmacht i tiden framover.

Det er en påtagelig forskjell i tysk propaganda nå og daengelse krisen. Stadig var brukt til en lykkelig avslutning på minimum av tid. Etter seieren på Kertsj understreket de tyske aviser igjen og igjen at operasjonene hadde vist at den tyske soldat heller ville kjempe enn å bli utlevert til "alle splittelsens og hatets redsler". Og i sin tale for kort tid siden overbeviste Göring det krigstrette og nedbombede tyske folk at ~~de ikke~~ ikke følgende tirade: "Det er utenkelig at Forsynt skal ha latt Hitler ringe den tyske nasjon så høybart for å styrte den i avgrunnen" - Mer enn endenside trenger de tyske folk seiersmeldinger, og en tysk seier idag behøver ikke å ha noe med hendingen på slagmarken å gjøre.

Men samtidig som det blir klarere at Tyskland er ute av stand til å vinne krigens skjerpes terroren - i Tyskland selv og i de okuperte land. Daglig skjer det henrettelser i Tyskland, først det meste dreier det seg om rent bagateller, - tyveri eller smørseelser mot rasjoneringsbestemmelsen. For kort tid siden ble det henrettet 14 personer i Mannheim. Sånt skal imidlertid ikke forlede oss til noen kortiktig optimismus om et snarlig sammenbrudd i Tyskland. I Tsjekkoslovakiet har tyskerne hittil henrettet 132 gisler, hvorav mange kvinner, fordi de ikke kan finne gjerningsmannen for attentatet mot stedfortredende riksprotektor Heydrich, mannen som laget uintagelsesstilstanden i Norge, og som kort før attentatet fikk dømt til døden og skutt 72 hollendere. Estfronten.

Det voldsomme slag som har rast ved Chackow, må sees i sammenheng med den tyske fremmarsj på Kertsj og den noesenere offensiv i Libya. Det har tydelig vært tyskernes hensikt å flytte krigens tyngdepunkt til Øvre Nipon. Det var muligheter for å samordne de tyske og japanske operasjoner, og hvor det på samme tid fantes olje. Oljen i Kaukasus ville kunde redde dem ut av en stadig stigende fare, samtidig som russernes krigsinnsats ville bli sterkt redusert. Et framstøt mot Kaukasus bare over stredet ved Kertsj ville være livsfarlig, da hele flanken mot Rostow ville være udekket. Samtidig med framstøtet mot stredet, skulle v. Röcks arme rykke vestover mot Roscow. Han ble imidlertid overrasket av Timosjenko, som kom ham i forkjøpet id sin offensiv. At russarne her har gjort et betydelig kupp, er temmelig sikkert, og de tyske seiersmeldinger herfra er det grunn til å ta rolig. Selv for tyskerne vil det være mystisk at en så knusende seier ikke øyeblia tilslig forfulges, og ikke har betydd noen angitt landevinnning. Den tyske major Otto Moesdorff innrømmer i en artikkel at det ser ut til at russerne har spart storstyrkparten av sine kjernetropper helt til nå. - Langt mer tilsvirkende enn de tyske oppgavene er de russiske. Russene oppgir tyskerne tap til 30.000 mann og sine egen tap til 75.000 man, og et noenlunde tilsvarende forhold i tap av tanks, fly og kanoner. Slaget har vært voldelig med store tap på begge sider, og det har tatt saviat på begge sider.

Quislingenes store propgag-nummer,

Per Quist Christensens add og gründiose bissettelse, far et noget gortesk anstrekk når en far seg fortalt sakens facts. Tragedien - eller skal vi si komedien? - kan deles i et forspill, selve spissippet og en epilog.

Forspillet som forsøvlat ikke har noe med selve saken å gjøre, gikk av stabelen noen uker før Christensen ble skutt. Et par hirdgutter hadde gjort seg skyldig i tyveri i Christensens distrikt og da samme foruten å være bygdetroterist og angiver også var grensepolti, ble forholdet overlatt ham. Hirdguttene truet initialertid med å angri Christensen for ulovlig salg av landbruksprodukter på svartebørsen - det er som bekjent av sine egne en skål ha det - hvis han foretok seg noe ytterligere mot dem og Christensen fant det da mest opportunt å la den-sak falle.

Noen tid senere forekom nye tyverier, neilig innbrudd i et stabour, og også dette tilfelle ble overlatt Christensen som pagrep stabourstyrene, en kvinne og to menn. Christensen var i bil sammen med en kollega. De ble straks med bortover til bilen, herunder ble den ene mannen noe tilzvake og forsøkte å komme seg unda. Christensen trakk da sin revolver og skjært på ham - først - hvorefter vedkommende trakk en revolver op av støvleskiftet og skjært Christensen i maven - altså forfra - liksaet viste at kulen satt like i ryggen under huden. Derefter skjært vedkommende på Christensens kollega som bare fikk et streifskud i kinnet og kom seg op i bilen og kjørte etter hjelp. Mannen som hadde skutt Christensen, flyktet mens kvinnan også den innenmann tok seg av den første og la en foreløpig forbining. Da Christensens kollega en times tid etter kom kjørende tilbake med læge, var Christensen allerede død. De to gjenværende st. pburstyver ble satatt med og senere hører man ikke mere. til dem.

Naziooverlæge Christensen - den dreptes far - reiste opp til Flisa og ble gjort bekjendt med resultatet av ~~likxxkxet~~ obduksjonen. Det må ha vært en viss kulten følelse at han, som læge, senere har lest i propagandabokrologene at sannen var skutt i bakhole, gjennem ryggen. Eller kanskje han har bilitget humbugen?

Og så kommer eplogen. Forleden skulde den dreptes svigerfar på vegne av sin datter heve 20.000 kroner i et foriskringselskap på ~~sviges~~ polise. Denne dekket initialertid ikke "politisk dødsfall", hvorfor selskapet måtte avslå å utbetale beløpet, til tross for at svigerfaren, en major, røbet at det ikke var et politisk dødsfall. - Den offisielle beretning gikk hemlig ut på at det var et politisk mord. Det kaller en Nemesis. Men partiet skal nok vite å holde enken skadesløs.

VVV

Den "nye orden" (Neuropa)

Berling: I alle byer i det stor-tyske rike er det forbudt for jøder å bruke offentlige trafikkmidler, trikk, buss, lokaltog, undergrunnsbane, medmindre vedkommende har minst 7 km. (for skolebarn 5 km.) eller en times vei til arbeidet.

Berlin: På et jødisk sykehus nord i byen er matlageret beslaglagt og bortført med den begrunnelse at det var for stort, da jøder bare skulle ha laget for en dags behov. - Dette kalles arisk høysinn.

Frankrike: % "kommunister, jøder og sympatisører" skal henrettes som henv for et attentat mot et tog med tyske soldater. Hvis de skyldige ikke er dømt innen 3 dager, blir ytterligere 80 henrettet og 1000 deporteres østover.

Grekland: I Athen dør daglig 180 mennesker av sult. (Dagens nyheters Berlinkorrespondent 23/4-42.)

VVV

at kampene er stilnet av. Derved har russerne kanskje for lengere tid nøytralisiert den tyske seier på Kertsj og fjernet faren for Kaukasus i sommer, selv om et senere tysk framstøt skulle bringe dem et styrkt østover. Siste dagene har det vært rolig på østfronten, men det meldes om nye tyske koncentrasjoner i Smolensk-området.

Middelhavet.

Den tyske offensiven i Libya som begynte 20. mai kom ikke som noen overraskelse på engelskmennene. Hittil har slaget vesentlig pagatt i et ca. 100 km. bredt ingenmannsland mellom de alliertes linjer, som var rett sydover like vest for El-Gazala, og den tysk-italienske linjer. Åsene maktet angrep ikke i to retninger. Ett angrep var rettet direkte mot Tobruk, det ble slått tilbake, det annet hovedangrep var rettet mot de alliertes flanke med Bir Hakeim, ca. 100 km. sydvest for Tobruk, som centrum. Dette området holdes for en stor del av frie franske styrker. Det lyktes tyskerne å slå to bresjer i de alliertes mindefelt, og de kjempet forbitret for å holde disse opp. På engelsk hold betegner man situasjonen for tilfrestillade hit til, og det har lykkes de frie franske styrker å frigjøre 800 langer som de tyskerne hadde tatt. Men en regner med fortsatte kamper. Sa meget kan en si å fest at den tysk-italienske plan om en blitzmanøvre har slatt feil. Det skyldes i første rekke at det er engelskmennene som har hatt herredømme i luften. Det er sikkert første gang de i en trefning med motstanderen har hatt denne fordel. Og det vil muligens på et senere tidspunkt bli en katastrofe for tyskerne i Libya som har lange og utsatte tilførselslinjer. Betydelige mengder tyske tanks er satt ut av funksjon, og forbannelseslinjene herjes av R.A.F. Om tyskernes frammarsj i den fase slaget nå er inne i skulde føre dem til den egyptiske grensen, er tyskernes mål å nå Suez først oppnåelig. Denne gang har sikkert Rommel undervurdert sin motstander og operasjonene er allerede meget forsinket. På Rommels nestkommanderende som er tatt tilfange, fant en planer som gikk ut på at Tobruk skulle tas etter 4 dager. Og de store tyske styrker av fallskjermtropper som er stationert på Kreta, må vente på at Rommels styrker skal nærmere avtalte posisjoner før de settes inn. Hvis ikke tyskerne i løpet av kort tid har fått punkter som er strategisk lettere å holde enn de de har i dag, kan de bli tvunget tilbake fra Cyrenaika kanskje for siste gang.

De fornyede krav fra Italiaas side på Korsika, Nizza og Tunis må sees i sammenheng med felttoget i Libya. Det er utvilsomt Tunis som i øyeblikket er det viktigste for åsene, og det er sanntsynlig at de tenker seg en ordning som går ut på at kravene i siste omgang skal reduseres til at Italia, d.v.s. Tyskland, skal renonsere på Korsika og Nizza mot at Frankrike overlater Tunis. Laval skal da kunne peke på at han har unngått at hele Middelhavssonnen gikk tapt for Frankrike. Skulde en slik manøvre lykkes ville Tyskland komme i besiddelse av en meget viktig strategisk basis i Middelhavet. Men det er liten grunn til å frykte en slik utvikling, slik som situasjonen idag ligger an. Særlig er det viktig for Laval å bevare et noenlunde godt forhold til U.S.A.

Vestfronten.

Engelskmennene har demonstrert sin overlegenhet i Luften ved to kjempeangrep mot mål i Tyskland, angrep som stiller alt hva man hittil har sett av bombardement i skyggen. I angrepet mot Köln aletok 1250 maskiner, det dobbelte av den styrke tyskerne brukte i sine kraftigste angrep mot England. Denne styrker bar med seg en bombelast på 3000 tonn, det firedobbelte av den bombelast som noen gang ble sluppet ned over London. I angrepet mot Essen, der Kruppverkene ligger, ble det satt inn 1036 fly, hvorav 1001 kom tilbake. I begge angrep var tapsprosenten overraskende liten, mellom 3 og 4 prosent. Statsminister Churchill uttalte at en ny fase i luftkrigen er innledet: hver by, hver havn og hver flyplass av betydning skal få merke det britiske og amerikanske flyvapens kraft. Men man måtte ikke vente, uttalte han, at hvert eneste britisk angrep heretter skal føres med et 4-sifret antall fly. Flyvåpenet vilde angripe med den styrke og til den tid det selv fant passende. Den tyske propagandakaller disse angrep, dels terrorangrep, dels forstyrrelsesflyvning, men det forteller litt av virkningen av dem at Görings nettopp har utstøtt et dekket hvoretter alt luftvern kommer til å sortere direkte under Himmler.

Det fjernøste østen.

Det japanske angrep på Kina føregår i øyeblikket vesentlig i tre områder: i provinsen Cheking og Frékien i Øst-Kina, der samme pagar netholdet har gjort landgang, og i Sørvest-Kina, særlig i provinsen Szechuan. Dessuten pagar det en koncentrasjon av japanske tropper i sentral-Kina, ved Hailkorbynsen. Kineserne yter seig motstand mot en teknisk overlegen fiende, og deres første oppgave er ikke å stenge Japanerne, men hindre dem i å ta over alle punkter før hjelpen fra de allierte kan bli stor nok til at den øste japanerne ut igjen. Hjelpen fra de allierte var nå etter at Burma ble stengt, dels over Assam-veien fra India, dels i r. Fly. - Millets krig i østen preget av stadige allierte flytinger mot japansk-området.

VVV

Frankrike.

Frankrike kjemper med alle de vanskeligheter vi selv har: Det er under tyskernes åk, det har sin Quisling, den tornatté Laval og hans forræder-regjering, og det er utplyndret til mørken, så det rike og overdadige fruktbare land, hvor det var brød og vin til alle, nu mangler det alier nærtligste. Men til tross dette kommer en rekke problemer som er spesielt for Frankrike: 1) Landet er delt i 2, den av tyskerne okkuperte sonen med Paris som sentrum, og den ikke-okkuperte sonen med Vichy som sentrum. Allereie dette skaper forvirring. 2) Frankrike har kolonier som ikke bare er overordentlig verdifulle både som forsyningskilder og som militære baser, men også meget fristende for både de krisizredukt partier. Det samme er tilfelle med den franske flåten, som tyskerne ved våpenstilstanden forpliktet seg til ikke å benytte, men som stadig er i forgrunnen i strategiske diskusjoner. 3) Og sist men ikke minst: I Frankrike er det bare - som her - ett glødende, anti-tysk parti som bekjemper ethvert samarbeid med fienden og ikke ett NØ-parti som er tyskernes betalte håndlangere. Frankrikes er splittet også i sitt hat. Tyskland er noe fiende nr. 1, men rasestrikt mot Italia som dolket dem i ryggen da de var slatt i juni 1940 og som nå begynner å røre på seg igjen med sine krav, og framkommelighetens gamle egg mot England (hvor Darlan fører an) sjør at høtet smulares op - det blir ikke effektivt og albeseirende som her.

Det er vanskelig å bedømme frankrikes stilling idag, men at det må være kroatiske forhold innad som utad er sikkert. For å få slutt på dette på den 86-årige Petains kompromiss- og forhandlingspolitikk innsatte tyskerne før snart 2 måneder siden Laval som regjeringschef, og trode dermed at skulene skulle avklare seg. Men det motsatte ble tilfallet. U.S.A. hadde ikke hatt tillit til Laval, og hans uttalelser da han kom til makten: "Ingen trudsel skal hindre meg i å søke forsoning med Tyskland" var ikke egnet til å berolige dem. Under henvisning til denne uttalelse sendte den Amerikanske regjering en note til Frankrike, hvor den stillett meget vidtgående krav om kontroll av Martinique-øyene (en av de franske Antiller). "Hvis betingelsen ikke oppfylles", heter det her, "vil U.S.A. ikke lenger garantere at besiddelsene forblir under fransk suverenitet." Laval er nå i kattepinne. Det har alltid bestått venskapelige forbundelser mellom Frankrike og U.S.A. og Laval ville meget nødig være den som brøt dem. (En annen faktor måtte også tas i betraktning: Det gjelder for Frankrike ikke å legge seg ut med Amerika, men sørge for å ha det i ryggen, når freden kommer og gjenopbygningen skal begynne.) Lavals svar var derfor meget forsiktig. Han avviste sterkt sett de amerikanske krav, men tilføyet at "den franske regjering under ingen omstendighet vil overta ansvaret for en handling som kunne øve skadelig innflytelse på forholdet mellom det franske og amerikansk folk." Men det var sikkert Laval tyrltså i sin nø til kompromiss-politikken. Men det var sikkert lig ikke tyskernes mening med ham, ja de innsatte ham som regjeringschef. Da ble det proklamert i tyske avisar med store overskrifter: "Frankrikes ubesluttssomhet er endt". Laval skulle rense op - handlingens time er inne. Og da er forholdet mer broket og uavklart enn kanskje noengang tidligere.

For det er som nevnt ikke bare Tyskland og Amerika. Laval har å bekæste med flere hendelser i det siste - Italienske troppeevyer ved den franske grense, den franske arbeidsminister La Garcellas reise til Mussolini og offisielle uttalelser i italienske aviser om at "franske hegemoni-bestrebelsjer i Middelhavet nå må uteleukkes" - tyder på at italienerne vil nytte høve og fiske i rørt vann, d.v.s. at de allerede før fredslutningen vil sikre seg de 3 besiddelser de alltid har vært ute etter: Korsika, Nizza og Tunis. Særlig er kravet om Tunis i forgrunnen - og det sikkert etter tilskyndelse av tyskerne. Tunis har en av verdens best beskyttede havner, Biserta, som bare ligger 200 km. fra Sicilia. Hvis italienerne hadde herredømmet over Tunis ville det praktisk talt kunde stoppe al adgang til det østlige Middelhav vestenfra, transportene til fronten i Nord-Afrika ville kunde foregå med betydelig mindre risiko enn nå, og samarbeidet med Rommel i Cyrenaika vilde styrkes overordentlig.

De franske problemer er mangeartede og alvorlige. Innled sjærer det - i Paris er det studentdemonstrasjoner og blodige gatekamper - og utad kan en ubetydelighet bevirke eksplosjon med uoverskuelige følger. Men hva som enn hender - og det kanskje snørere enn vi tror - så vet vi at Frankrike har redet av stormer før i sin historie. Og mottoet under skipet i Paris våpen: "Det omtumles av bølger, men synker ikke", vil enna engang vise seg å holde stikk.

VVV

Holland

Fra alle de tyske okkuperte land kommer det meldinger om massehenrettelser. Men de uhøggelige lidelser som de nærtagne folk er utsatt for synes ikke på noen måte å ha brutt deres motstands kraft eller deres forvissning om at deres kamp for rett og frihet skal komme til å stire. Na sist kom det melding om at Dronning Wilhelminas land hadde 72 hollandske patrioter blitt henrettet av tyskerne. Navnene på de henrettede er av urjenat grunn ikke ofentliggjort, men etter forlydende tilhører de fleste av dem Hollands fornemste familier. Av interesse er at okkupasjonsmaktens offisielle organ "Deutsche Zeitung in den Niederlanden" denne gang gjør noe forsøk på å rubricere de henrettede som "jøder og kommunister", en karakteristikk som nazistene i regelen alltid anvender på patrioter i de okkuperte land. Men medgir isteden denne gang, at det har vært tale om offiserer og reserveoffiserer i den kongelige hollandske arme og nærmiljøet intellektuelle". Bare syv av de henrettede sies å være jøder.

Av de offisielle tyske meddelelser om massehenrettelsene fremgår det ikke klart om det har vært tale om såkalde represalier i tradisjonelle nazistiske meninger, men det forekommer en som en vil gjøre gjellende at de 72 patriotene har brutt sitt æresord som frigivne krigsfanger og inlatt seg på konspirasjoner mot okkupasjonsmaken og, tro mot sin ed mot sin dronning, fortsatt sin kamp for fedrelandets befrielse. Det er av interesse å legge merke til at tyskerne nu medgir at den fiendtlige holdningen blandt befolkningen i Holland tiltok allerede sommeren 1940. Denne innstilling gir seg bl.a. uttrykk i at tyske soldater overfallas og at dødsdommer og andre strenge straffer ikke medfører noen endringer i så henseende. "Den tyske tallmodighet har imidlertid sin grense", heter det, og Hitler har selv gitt ordre om at men med "hensynsløs hårdhet" skal gripe inn mot alle "opløsnings forsøk". Enhver, heter det vidert, som deltar i eller forbereder fiendtlige aksjoner eller som forsøker å flykte til utlandet vil bli skutt.

Det ser imidlertid ikke ut som om hollenderne skal "besinne seg". Tvertimot. Avskyen mot Musserts quislinger og mot den nazistiske nyordningen synes bare å tilte og hollenderne er som aldri før blitt sveiset sammen i den felles kamp mot overfalsmannen. I disse dager, to år etter sin korta men tapre forsvarskamp mot overmaken har alle hollendere det levende symbol, "Dronning Wilhelmina" i sin frihetskamp og for kontinuiteten i Hollands ærefulle historie. De seneste massehenrettelser vil bare komme til ytterligere og skjærpe motstanden mot overfalsmannen.

VVV

Sverigenytt.

Om lærernes kamp for Norges frihet og selvstendighet skriver Gestelorg-
lostens: "De lørkes, de trues, de ydmyges, de straffes, men enna står de
oppriest. Som barnas lærere har de arbeidet for Norges fremtid, og tanken
på Norges fremtid gir den kraft til å utført tilt. Denne kraft gjør dem til
martyrer og ledere. Kreaturvognen ruller mot Nord-Norge. De er ifylt med
norske lærere som skal utøvre straffetilt i de mest ugjæstmilde deler av
landet. --- At kuvogner velges syldes vel ønsket om å ydmyge. Hvor
kortsynt. Når en gammel lærer stilles inn i kuvognen på vei til straffar-
beid i Nord-Norge, kanskje for å gi sitt liv for fremtidens Norge, da for-
vindles kreaturvognen til en æresbelig, dit alle norske tanker går. ---"

D. Gestapo 30. april myrdet de 16 norske gutter skrev Idrottsbaldet 2/5:
"Med hvilke følelser svenske idrettsmenn leser om denne nedslaktingen av
uskyldige norske brødre, sier seg selv - følelsektning av uskyldaige gisaser.
Det i århundrer vært betraktet som utilråelig selv under krig. - Det er en
spesiellitet fra de siste årene og blant europeiske makter - for den ene
siden.

Si britiske flyvere fra 3 fly nedskutt over Trøndelag er kommet fram til Sverige etter en eventyrlig flukt over Jämtlandsfjellene..

Svenske studenters tillitsmenn ved Ursalg, Lund og Stockholms universiteter
har enstemmig vedtatt en resolusjon i anledning av siste måneds hendelser
i Norge. Sterkere enn noensinne følger de svenske studenter samhørienetet
med studenterkameratene og den åndelige kulturs lærere i Norden og fremhol-
der som sin mening at en nødvendig forutsetning for all kultur og rettsor-
den er åndelig frihet og en av politiske hensyn ubundet personlig rettssik-
kerhet. Med ure og harmer ser de svenske studenter hvordan det herskende
regime i Norge som savner tilslutning av den overveldende del av det norske
folk, skritt for skritt ødelegger de grunnværdier som har gjort nordeuropas
folk til kultursjoner. Særlig fordømmer studentene den opplysing av
kulturlivet som ytrer seg ved meningsundertrykkelse og skånselsløse over-
grep mot kirke, skole og universitet. Et politisk system som prisgir en-
åndelige kulturs representanter til uhørt vilkarlighet og brutalitet, er
ikke stand til å skape en fremtid for sitt land. Studentene betrakter det
mot og den fædrelandskjærlighet som Norges prester, lærere og akademikere
i disse dager gir bevis på som et forbillede.

vVV

Lærerne har over alt i landet fått utbetalet sine lønninger for mai måned uts-
fretrek av kontingent til Sambandet. Ifald kontingensten var fratrukket
vilde lærerne ikke havet lønn. Undervisningen går sin jævne gang over alt
over den stedlige NS kommissær i Sambandet ikke har vært for nikkjær og
sætt strengt frem med hensyn til innmelding i Sambandet. Der er skolene sta-
dig lukket og nye arrestasjoner foretatt - f.eks. ved St. bekk skole.

vVV

Arrestasjoner.

Massearrestasjoner av unge gutter fr. 14 til 20 år ble foretatt i
Oslo og omegn sist uke. De er beskyldt for å ha hatt med utgivelse og om-
bringelse av avisen Halv-otte å gjøre. Chefen for Røde Kors Hjelpekorps
Dr. Sten Fliegelius ble også satt fast forrige uke. Likaledes høyesteretts
dommer Bonnevies 17-årige sønn, hans datter og svigersønn (dørsitter na-
le familien undtagen fruen) arrestert.

vVV

Innvandrings-fødsler.

En chauffør som ble utkommandert til å kjøre tyske offiserer fram og tilbake i trekk omkring 15 timer i Østfold. Hvert veikryss, hver bro ble inspiseret. Overalt var det mine-anordninger, som alle lot til å være i den skjønneste orden.

vVv

Rasjonell tysk barneprodusjon.

En pige som fikk barn med en tysker, fikk beskjed om - at barnet var en gutt - å inndelevere det på et samlekontor i Oslo og reise hjem igjen. Ferdig med det. - I denne forbinnelse er det vurd å peke på hvilte tyske viser skriver i anledning en statistikk over barnefødsler: "Tysklagens fødselstall er for lite til å klare tyske fremtidsoppgaver. Avisen fremhever det uheldige i at mange millioner soldater er bundet av krigstjeneste langt fra hjemmet og ikke har kunnen få permisjon på ett år, eller til og med halvannet år, i en tid da Tyskland mer enn noensinne trenger barn. De tyske myndigheter er nå imidlertid operativt på forholdene (måtte de norske jentene også være det) og vil ta seg i v saken. På hvilken måte? Vil det bli kollektiv tvangsutskrivning til "Germanisk Mann-tjeneste"?

vVv

Bare hårdhet kan hjelpe.

Göring holdt 21/5 en tale hvor han rettet en flammende appell til Hjemmefronten om å gjøre seg hard. Hårdhet var en forutsetning for seieren, det hadde soldatene lært ved fronten i vinterslaget. Hvis de dengang var utsatt for overgårs enhver beskrivelse. Jobspost på jobspost inntraff i hovedkvarteret og Føreren personlig føler for hver enkelt soldat, måtte vepne seg med den ytterste fasthet for ikke å gi opp. Han hadde klart erkjent at bare hårdhet kan hjelpe. Seieren over vinteren 1941/42 var den største av historiens seire, nå måtte ledelsen kreve store ting av hver enkelt tysker på begge fronter, den militære og den sivile. Hertil hørte også en nedskjæring av levnedsmiddelrationen. (Men barn förlanger Føreren allikevel). Ingen tysker, sa Göring, hadde lov til å tvile eller forvile når han gjorde seg bevisst hva den militære front hadde utholdt i siste vinter. Parolen for hjemmefronten måtte være: hver eneste tysker, mann eller kvinne måtte bli hardere og stadig hardere. Seieren skal vinnes, hvor langvarig krigen enn blir. Den Almektige som hadde skjenket Tyskland en fører som Adolf Hitler, kunde ikke snett enn også å skjenke denne fører seieren. Görings tale påhørtes med anspent lydhørhet.

vVv

Fra Kirkefronten.

Mens pastor Riise-Hansen ved Røa kirke ble hindret i å holde gudstjeneste første pinsedag og truet med å bli ført til Fredtvedt, hvis han ikke fulgte godvillig med (Hadde statspolitiet ventet seg handgemeng i Røa kirvens sakristie?), så ble det intet foretatt med de prester som i Bergen likeledes i pinsen brøt statens forbud mot å bære prestedrakt og forrette gudstjenester. - Det forlyder at biskop Fleischer endog tenker å gjennoppt sine visitas. Det er klart at kirkens linje må være fullstendig å ignorere den nazistiske stats kristendomsfiendtlige orører og forbud etc.

Et klassisk eksempel på Quisling-styrets kristendomsfientlighet er nå kommet for dagen. I Skriv fra Norges treforedlingsråd av 27/5 d.a. meddeles at Reichskommissariet har bestemt at Bibelselskapet ikke mere skal få tillatelse til å kjøpe papir. All trykning og alt salg av bibler skal nå etter hvert gå istå her i landet. Det er det klreste bevis man kunne få for hys de herrer egentlig forstår med paragrafen "Kristendommens grunnverdier vornes". Kristendommen skal utryddes det er saken.

Andre eksempler på kristendomsforfølgelser i Norge: Sognepresten i Tana er blitt forbudt å tale i sin kirke. I Kirkenes skal sognepresten

Innvandrings-fødsler.

En chauffør som ble utkommandert til å kjøre tyske offiserer fram og tilbake i trekk omkring 15 timer i Østfold. Hvert veikryss, hver bro ble inspiseret. Overalt var det mine-anordninger, som alle lot til å være i den skjønneste orden.

vVv

Rasjonell tysk barneprodusjon.

En pige som fikk barn med en tysker, fikk beskjed om - at barnet var en gutt - å inndelevere det på et samlekontor i Oslo og reise hjem igjen. Ferdig med det. - I denne forbinnelse er det vurd å peke på hvilte tyske viser skriver i anledning en statistikk over barnefødsler: "Tysklagens fødselstall er for lite til å klare tyske fremtidsoppgaver. Avisen fremhever det uheldige i at mange millioner soldater er bundet av krigstjeneste langt fra hjemmet og ikke har kunnen få permisjon på ett år, eller til og med halvannet år, i en tid da Tyskland mer enn noensinne trenger barn. De tyske myndigheter er nå imidlertid operativt på forholdene (måtte de norske jentene også være det) og vil ta seg i v saken. På hvilken måte? Vil det bli kollektiv tvangsutskrivning til "Germanisk Mann-tjeneste"?

vVv

Bare hårdhet kan hjelpe.

Göring holdt 21/5 en tale hvor han rettet en flammende appell til Hjemmefronten om å gjøre seg hard. Hårdhet var en forutsetning for seieren, det hadde soldatene lært ved fronten i vinterslaget. Hvis de dengang var utsatt for overgårs enhver beskrivelse. Jobspost på jobspost inntraff i hovedkvarteret og Føreren personlig føler for hver enkelt soldat, måtte vepne seg med den ytterste fasthet for ikke å gi opp. Han hadde klart erkjent at bare hårdhet kan hjelpe. Seieren over vinteren 1941/42 var den største av historiens seire, nå måtte ledelsen kreve store ting av hver enkelt tysker på begge fronter, den militære og den sivile. Hertil hørte også en nedskjæring av levnedsmiddelrationen. (Men barn förlanger Føreren allikevel). Ingen tysker, sa Göring, hadde lov til å tvile eller forvile når han gjorde seg bevisst hva den militære front hadde utholdt i siste vinter. Parolen for hjemmefronten måtte være: hver eneste tysker, mann eller kvinne måtte bli hardere og stadig hardere. Seieren skal vinnes, hvor langvarig krigen enn blir. Den Almektige som hadde skjenket Tyskland en fører som Adolf Hitler, kunde ikke snett enn også å skjenke denne fører seieren. Görings tale påhørtes med anspent lydhørhet.

vVv

Fra Kirkefronten.

Mens pastor Riise-Hansen ved Røa kirke ble hindret i å holde gudstjeneste første pinsedag og truet med å bli ført til Fredtvedt, hvis han ikke fulgte godvillig med (Hadde statspolitiet ventet seg handgemeng i Røa kirvens sakristie?), så ble det intet foretatt med de prester som i Bergen likeledes i pinsen brøt statens forbud mot å bære prestedrakt og forrette gudstjenester. - Det forlyder at biskop Fleischer endog tenker å gjennoppt sine visitas. Det er klart at kirkens linje må være fullstendig å ignorere den nazistiske stats kristendomsfiendtlige orører og forbud etc.

Et klassisk eksempel på Quisling-styrets kristendomsfientlighet er nå kommet for dagen. I Skriv fra Norges treforedlingsråd av 27/5 d.a. meddeles at Reichskommissariet har bestemt at Bibelselskapet ikke mere skal få tillatelse til å kjøpe papir. All trykning og alt salg av bibler skal nå etter hvert gå istå her i landet. Det er det klreste bevis man kunne få for hys de herrer egentlig forstår med paragrafen "Kristendommens grunnverdier vornes". Kristendommen skal utryddes det er saken.

Andre eksempler på kristendomsforfølgelser i Norge: Sognepresten i Tana er blitt forbudt å tale i sin kirke. I Kirkenes skal sognepresten

Tonnasjemandelen er nå meget følelig blant for norske og engelske båter. I øieblikket har skipsfartdirektoratet i alt nept 20 brukbare båter til sin rådighet. På en uke, mellom 17. og 24. mai, mistet man i alt 6 båter på i alt over 40.000 tonn i fart til eller fra Tyskland. En av disse var Silje som gikk utenfor Rotterdam med kull til tyskerne i Norge.

VVV

Situasjonen i Tyskland er etter sikre kilder endog værre enn vi hadde håpet å tro. I den siste tid er en rekke soldater i Waffen S.S. og luftvernartilleriet sendt sydover både med tog og med båt. Vi vet ikke hvorvidt togreisen også går gjennem Sverige eller bare til Halden og fortsettes derfra med båt til Jylland. Men sikkert er det at flere hundre er reist sydover etter at engelskmennene satte fart i bombingen i Tyskland. La oss have den fortsetter.

VVV

Forleden dag kjøpte minister Lippesæd fra Vinmonopolet adskillig skotsk whisky, likører og andre originalmerker og hans regning låg i alt på 3.467 kroner. Samtidig gikk et lignende lass til "minister" Hägelin men hans regning var noen kroner større, nemlig 3.500 kroner. De lever fint og har det bra så lenge disse forrederstørrelserne.

VVV

Kullbeholdningene.

Etter opplysninger som er kommet til vår kunnskap står det meget slett til med landets kullbeholdninger. Det viser seg vanskelig å skaffe tonnasje til den fremtidige kultilførsel nå etter at flere norske båter, som tyskerne hadde tvunget inn i denne trade for sine egne behov i Norge, er blitt rammet av våre allierte fly og har måttet søke inn til Holland for der å underkaste seg reparasjon. De båter som var på vei til Norge med kull til den tyske overflåsmakt var, Trondheimsfjord, en Wilhelmsenbåt, og en båt til. En fjerde Selje, Norges største lasteskip, ble senket den 15. mai i kullast til Norge til den tyske overflåsmakt. Beklageligvis omkom 15 av våre landsmenn som tyskerne hadde tvunget ombord i Selje til denne tyske dødsfart. Kullsituasjonen er av disse og andre grunner blitt slik at en i Norge gjør best i ikke å regne med at landets cirkultrafikk kan tilgodeses når det blir noen måneder lengre frem. For når tyskerne ikke er i stand til å skaffe tonnasje nå, hvorledes skal de da være i stand til det når det blir ut på eftersommeren og høsten?

VVV

Søndag ettermiddag reiste storadmiral Ræder (31/5) fra Oslo til Værnes-moen med fly. På Hell tok han tog med Merakerbanen og reiste gjennem Sverige til Narvik, hvor der for tiden er samlet tusener av arbeidere tilhørende organisasjonen Todt. Ræder skal være tilbake i Oslo den 6. juni. Tilbaketuren skjer antagelig på samme mate, dels med fly og dels med jernbane. Etter henrettelsen av storbøddelen Heydrich er bade storadmiral Ræder og øvrige tyske dignitarer blitt svært nervøse for å bli innhentet av skjebnen representert ved Hans Majestet Døden. Ræder ledsages av mange snor- og båndpyntede levende dekorasjons- og paradedukker.

VVV

Tvangsutskrivning av arbeidskraft.

Norsk stencilert frihetspresse har inneholdt flere innkallelser om tyskernes innkallelser av tvangsarbeidere til sine festningsanlegg vestpå og til gjennemførelsen av Hitlers fantasiplan om forsering av Nordlandsbanen til Kirkenes. Men kan vanskelig få tilstrekkelig nok detaljer av hvorledes tyske her presser oss. Det skal derfor her nevnes at norske arbeidsgivere ble innkalt til et møte hvor Lippesæd og Jackbo og Erlandsen

vir fordragsholdere. Lippestad var den som sa mest. Lippestad opplyste at tyskerne til å begynne med hadde forlengt utskrivning av norsk arbeidskraft for et år. "Nordmennene" hadde holdt på å det matte være nok, ne. Sådant. (Og Lippestad personlig inntok dette standpunkt vitnes omma ikke. Men det er mulig. I så fall bør det noteres til hans kredit i hans alle rede store synderegister og koinne ham til gode på den denne slike kommersen...) Tyskerne vilde ikke finne seg i sa lite som 3 maneder og det kom til et kompromiss på seks maneder. De krevet i alt 20.000 man. (Hvilket for øvrig er et mindre tall enn det opprinnelig faktlet om.) Men tyskernes berømmede plensikkerhet og organisjons-dyktighet er som vi har lært i Norge i disse år faktorer like usikre som pikens sinn i hvirvelvinn). En av de største gikk ut fra at de første 5.000 ville bli sendt avgardet, 10.000 senere og resten ut på høstparten. Det ble opplyst at tyskerne hadde medfølt Lippestad at de ikke hadde anledning til å underbringe mer enn 5.000 man. Lippestad varskoget utrykkelig om at bedriftslederne i sin arbeidsgrenge arbeidernes og funksjonærer tillitsmann i hver enkelt bedrift skulle ikke ut til folk som skulle beordres til tvangsarbeid. ("minister" Lippestad brukte dog ingenlunde dette uttrykk, for han fortuner nokk ikke denne form for germansk frihet seg som tvangsarbeid.) Hensikten med denne utpekingen er forsøk på oprettholdelse av et visst skinn av frivillighet. Videre varsaade Lippestad om at dersom noen bedriftsleder eller tillitsmann for arbeidsgrenene eller funksjonærer saboterte dette krav, ville tyskerne selv sende eksperter for å kjempe bedriftene for den arbeidskraft de ønsket. Og tyskerne hadde ytterligere presisert, fortalte Lippestad, at så lenge der fantes en manlig kellner eller frisør i Norge, skulle ikke nordmennene komme i pastø, at der ikke var ledig arbeidskraft i Norge. Tvangsarbeiderne skulle sakes i aldersklassen fra 17-45 år. I første instans skulle der tas ugifts uten forsørgelesplikt. Med hensyn til timebetalingen hadde tyskerne neulagt bestemt vett mot mere enn 1,30 kr. 1,40. Oder vilse ingen inntektning bli for bedriften til å betale tilskudd til de arbeidere som ble sendt ut. Mot dette hadde Erlangen protestert kraftig og hevdet at folk som satt med store husleier og andre bundne utgifter ikke kunne ensistere for en slik betaling. Takket være Erlangens protest ble spørsmålet stillet åpent for å finne sin avgjørelse senere.

Gjennem de forskjellige departementer sendes der i disse dager ut spørsmalsskjemaer til funksjonærer og arbeidere i de forskjellige virksomhetsgrenene med krav om opplysninger om vekommendes fødselsar, hjemsted, utdanning, utdannelse, yrke, arbeidsflasser, antall år hvor vekommende har utført et eller det arbeide og så videre. Angivelig er det meningen å oppnå en fullständig oversikt over hele befolkningen og hvilke stillinger hver enkelt mann eller kvinne passer for innen norsk arbeidsliv.

Bortsett fra det uforskrummede i å sende ut slike spørsmalsskjemaer til medlemmer av et folk hvis historie begyndte lenge før Brandenburg området var blitt så meget som et gårdsbruk og videre bortsett fra at slike oppgaver er fullständig imot den norske frihetsfyllelse er det aldeles ikke av hensyn til norsk arbeidsvirkshet oppgavene skal samles inn. Det er fordi tyskerne skal ha hand over enhver nordmann til sitt eget private behov i Norge eller i noget annet i sieblikket okupert land. Men behovet i forsterke ongong sabotere besvarelsen av spørsmalsskjemaene. Etter ny pagang kan man jo sende dem inn med for eksempel opplysning om navn og fødselsar og hvem ellers finner rimelig. Men de spørsmål som etter norsk opfatning angår ens private tilværelse som samfunnet ikke har noe å blande seg inn i uten tilfeller av kriminalitet, bør man la ubesvart. Det blir nautligvis ubehageligheter av det. Men samtidig oppnår vi å gi de nervøse tyskerne tusener av nælestikk og det lader dem selv mere under enn vi norske under terror

VVV

Belgien.

Tysk riksrett i Genf har avgjort 30 dødsdommer.

VVV